

BRABANT

Advies ASML x Brabant C

1. ALGEMENE OMSCHRIJVING VAN HET PROJECT

1.1 Project informatie

AANVRAAG:	Technosfeer	AANVRAGER:	Stichting Next Nature Network
DATUM ADVIES:	3 september 2026	BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE:	25 augustus 2026
BEGROTING:	€ 1.245.000	GEVRAAGDE BIJDRAGE:	€ 350.000

1.2 Algemene omschrijving van het project:

Technosfeer is een nieuwe tentoonstelling van Next Nature Museum en vormt de volgende grote bouwsteen binnen het overkoepelende verhaal van Next Nature in het Evoluon in Eindhoven. Daarin worden vier onderling verbonden lagen van onze leefomgeving verbeeld: de geosfeer, biosfeer, technosfeer en mindsfeer. De eerste twee zijn al gerealiseerd; Technosfeer bouwt hierop voort en maakt zichtbaar, ervaarbaar en bespreekbaar hoe technologie zich ontwikkelt tot een nieuwe, door mensen gemaakte leefomgeving. De tentoonstelling combineert kunst, design, wetenschap en technologie in onder meer interactieve installaties (waaronder werk van de Britse kunstenaar Stanza), een Quantum Escape Room (met Quantum Delta NL en Sherlocked) en Heaven's Hospital, een speculatieve omgeving over de toekomst van zorg. Hieromheen loopt een impactprogramma met onder meer een podcast, een jaarlijkse conferentie, een Nationaal Design Debat (met Waag Futurelab) en onderwijsprogramma's. De bijdrage van Brabant C wordt ingezet voor de additionele artistieke productie, inrichting en maatschappelijke programmering.

Voor de pitch verschenen Koert van Mensvoort (directeur-bestuurder), Mieke Gerritzen (creative director), Klaas Tops (operationeel directeur) en Noor van Eekelen (creative lead). Het gesprek met de impactcommissie ging onder andere over de wijze waarop nieuwe, nu nog onderbenutte doelgroepen waaronder kinderen, worden bereikt, de omvang van het marketingbudget hiervoor, de status en oormerking van de toegezegde subsidies en de begeleidende gesprekken rondom de tentoonstelling.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 Maatschappelijke impact:

Maatschappelijke Impact door het uitvoeren van een cultureel Project gericht op het ontwikkelen en uitvoeren van een professioneel cultuurproject dat een zichtbare bijdrage levert aan de samenleving in de Brainportregio of de Regio buiten Brainport.

a. Het Project past minimaal binnen twee van de maatschappelijke doelstellingen die de Financieringsregeling ASML x Brabant C beoogt. Zijnde:

- i. Het vergroten van een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod van cultuur, om de aantrekkelijkheid van de regio te vergroten;
- ii. Het verminderen van barrières voor cultuur, om de toegang tot cultuur voor inwoners van de regio te verbeteren.
- iii. Een positieve bijdrage tot een inclusieve samenleving;
- iv. Het stimuleren van interactie tussen culturen, om de sociale cohesie te verbeteren.

Blijkend uit:

1. Een onderbouwing en aanpak, waaruit blijkt dat het Project een Impact op de samenleving heeft die past bij de doelstellingen van de Financieringsregeling ASML x Brabant C;
2. Het bereik van het Project: hoeveel inwoners zijn betrokken of kunnen deelnemen aan dit Project.

b. Het Project is van professionele culturele kwaliteit om de beoogde Impact te bereiken, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap; Blijkend uit:

- i. De betrokkenheid van een professioneel curator of maker met een bewezen trackrecord die het vermogen heeft om een publiek te inspireren en een creatieve boodschap (idee) over te brengen;
- ii. Het project dient een duidelijke aanvulling te vormen op het bestaande aanbod. Het dient een extra waarde of

een verdiepende laag toe te voegen.

iii. Het Project kan tenminste bovenlokale aandacht en waardering verwachten van vakpers en publiek. Bij een financieringsaanvraag vanaf 50.000 is de te verwachten aandacht ten minste op provinciaal niveau.

voldoende

Technosfeer voegt in de ogen van de Impactcommissie een oorspronkelijke, professioneel vormgegeven tentoonstelling toe aan het culturele aanbod van de regio, gedragen door een team met een bewezen trackrecord en een sterk (inter)nationaal netwerk (onder meer UCLA, Stanza, Quantum Delta NL, TU/e en Fontys). Ook met betrekking tot de culturele kwaliteit is de commissie eenduidig positief: de betrokkenheid van ervaren makers, de duidelijke meerwaarde ten opzichte van het bestaande aanbod en de te verwachten (boven)regionale en internationale aandacht staan voor de commissie niet ter discussie.

Op de overige doelstellingen van dit criterium is de commissie kritischer. Ten aanzien van het verminderen van barrières voor cultuur constateert zij een tweeledig beeld: wie eenmaal binnen is, wordt volgens de commissie goed meegenomen en betrokken, maar de drempel om binnen te komen voor bezoekers zonder bestaande interesse in technologie blijft een reëel knelpunt. Op het punt van een positieve bijdrage aan een inclusieve samenleving is de commissie vooralsnog niet overtuigd: de tijdens de pitch getoonde voorbeelden (onder meer AI-gegenereerde beelden) bevestigden het beeld dat de programmering en het geschetste publiek nog vooral aansluiten bij een hoogopgeleide, technologie-geïnteresseerde groep, en dat groepen als het basisonderwijs goeddeels ontbreken. Ook het stimuleren van interactie tussen culturen en het versterken van sociale cohesie is naar het oordeel van de commissie nog onvoldoende concreet uitgewerkt, al ziet zij in onderdelen als 'Meet the AI Artist' aanknopingspunten die tot de verbeelding spreken.

De commissie herkent en waardeert dat de aanvrager deze spanning zelf ook benoemt: zowel in de aanvraag als tijdens de pitch werd erkend dat het bereiken van nieuwe doelgroepen de belangrijkste uitdaging is, en werden concrete voorbeelden genoemd van pogingen daartoe, onder meer samenwerking met een buitenschoolse opvang en een Chinese school, en het idee voor een laagdrempelige '1-euro-dag'. Tegelijk moest de commissie vaststellen dat eerdere vergelijkbare activiteiten van de aanvrager (de Friday Next-avonden) een wisselend beeld laten zien: sommige edities trokken een verrassend divers publiek, andere bleven beperkt tot enkele tientallen bezoekers of overwegend het bestaande, reeds geïnteresseerde publiek.

Alles overziend komt de commissie tot een voldoende: de artistieke en inhoudelijke kwaliteit is overtuigend en de intentie om nieuwe doelgroepen te bereiken is aantoonbaar aanwezig, maar de uitwerking daarvan is nog onvoldoende scherp. De commissie vond het daarbij jammer dat er tijdens de pitch niemand vanuit communicatie of educatie aanwezig was om hier verder op door te vragen.

De commissie hecht eraan dat de aanvrager het maatschappelijke verhaal serieus verder aanscherpt, en verzoekt Brabant C dit via monitoring te blijven volgen.

2.2 Cultureel ondernemerschap en duurzaamheid:

a. Het Project getuigt van goed cultureel ondernemerschap.

Blijkend uit:

i. De haalbaarheid van het Project;

ii. Het vermogen om optimaal kunstzinnig, cultureel, zakelijk en maatschappelijk rendement te halen uit culturele activiteiten;

iii. Het Project heeft een sluitende begroting met een gezonde financieringsmix;

b. Een financieringsaanvraag vanaf 50.000, - bevat een beschrijving waaruit blijkt dat een Project ook na de financiering van de Financieringsregeling ASML x Brabant C toekomstbestendig is.

voldoende

De commissie acht de haalbaarheid van het project op orde: de financiering is op hoofdlijnen rond, gedragen door een brede mix van rijks- en gemeentelijke subsidie. De aanvrager begroot bewust behoedzaam: van de in totaal 160.000 verwachte bezoekers aan Technosfeer wordt een geraamde toename van 15.000 betalende bezoekers (€ 120.000, bovenop het reguliere bezoek van 76.000 in 2025) als projectinkomsten geboekt, en wisselende in-kind bijdragen van partners zijn niet in de begroting opgenomen.

Het vermogen om optimaal maatschappelijk rendement te halen uit de activiteiten beoordeelt de commissie als nét voldoende: dit oordeel hangt direct samen met de onder het eerste criterium genoemde zorgen over het bereiken van nieuwe doelgroepen, waardoor het maatschappelijk rendement van de investering nog niet volledig is gegarandeerd.

Ten aanzien van de toekomstbestendigheid heeft de commissie kennisgenomen van de ingediende meerjarendoorkijk 2029-2031, waaruit blijkt dat zowel Technosfeer als afzonderlijk onderdeel als Next Nature als geheel een positief exploitatieresultaat verwacht, en dat de organisatie over voldoende financiële draagkracht beschikt om de tentoonstelling na afloop van de projectperiode te onderhouden en door te ontwikkelen.

3. ADVIES

3.1 Advies

De commissie ziet in Technosfeer een artistiek en inhoudelijk sterk project dat goed aansluit bij de ambitie van Brainport om technologische vernieuwing ook een sociale en culturele laag te geven. Het project bouwt voort op een gerenommeerde reputatie en een breed (inter)nationaal netwerk, en de financiële basis is overtuigend.

Tegelijk constateert de commissie dat de aanvraag, ondanks een aanlooptraject waarin de maatschappelijke impact al is aangescherpt, op dit onderdeel nog niet volledig overtuigt. Het bereiken van doelgroepen voor wie een bezoek aan dit museum niet vanzelfsprekend is - waaronder jongere kinderen, praktisch opgeleiden en mensen zonder bestaande interesse in technologie - blijft naar het oordeel van de commissie de kern van de opgave, en is nog onvoldoende concreet uitgewerkt.

De commissie adviseert positief, met de volgende nadrukkelijke aanbevelingen, waarvan zij de opvolging door Brabant C gemonitord wil zien:

- aanscherping van de focus op maatschappelijke impact, met een concretere doelgroepbenadering en een marketinginzet die in verhouding staat tot die ambitie;
- streven naar een bredere maatschappelijke vertegenwoordiging binnen het eigen team: het is de commissie opgevallen dat de te bereiken doelgroepen hierin nauwelijks vertegenwoordigd zijn.

De commissie onderkent dat Next Nature zich op dit moment op een belangrijk moment in haar financiering bevindt en ziet de bijdrage van ASML x Brabant C als een waardevolle aanjager om deze ontwikkeling door te laten zetten. Zij hecht er sterk aan dat deze kans ook daadwerkelijk wordt aangegrepen om het maatschappelijke verhaal van Technosfeer verder te versterken.

4. SAMENSTELLING IMPACTCOMMISSIE

4.1 Samenstelling commissie

Jeroen Veldkamp (voorzitter)

Carl Leen

Dennis Stienen

Tahné Kleijn

Tyrone Tjon-a-loi

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting

commissievoorzitter:

Jeroen Veldkamp

vastgesteld d.d.:

3 september 2026

fondscoördinator:

Anne Erkelens-Schuurmans

